

N. Hemmingius
Demonstratur quod
nec homo sit peccatum
nec peccatum substantia.
Hafniæ 1577.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 797 4°

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 797 4°

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 797 4°

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 797 4°

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 797 4°

3. 105.

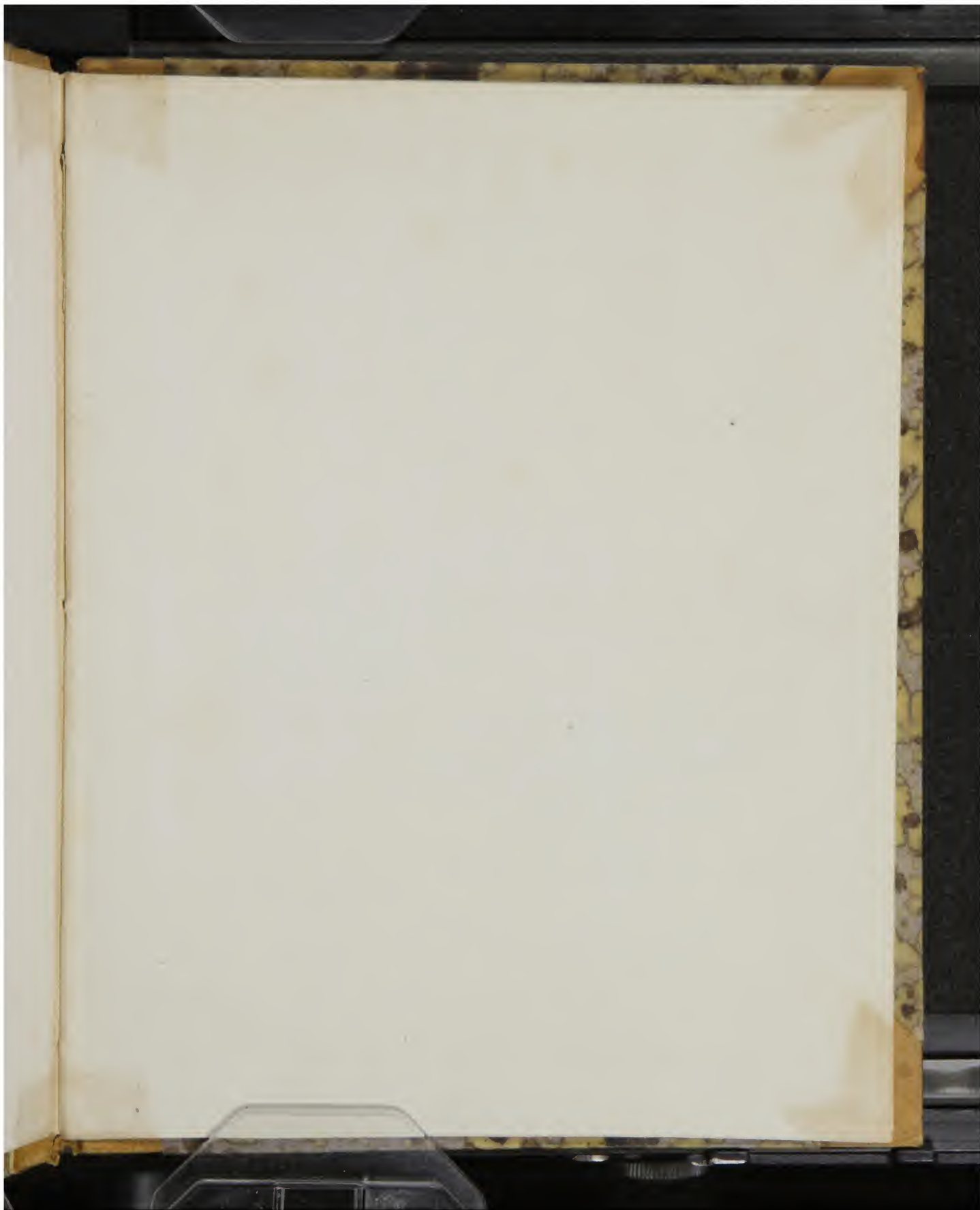
40

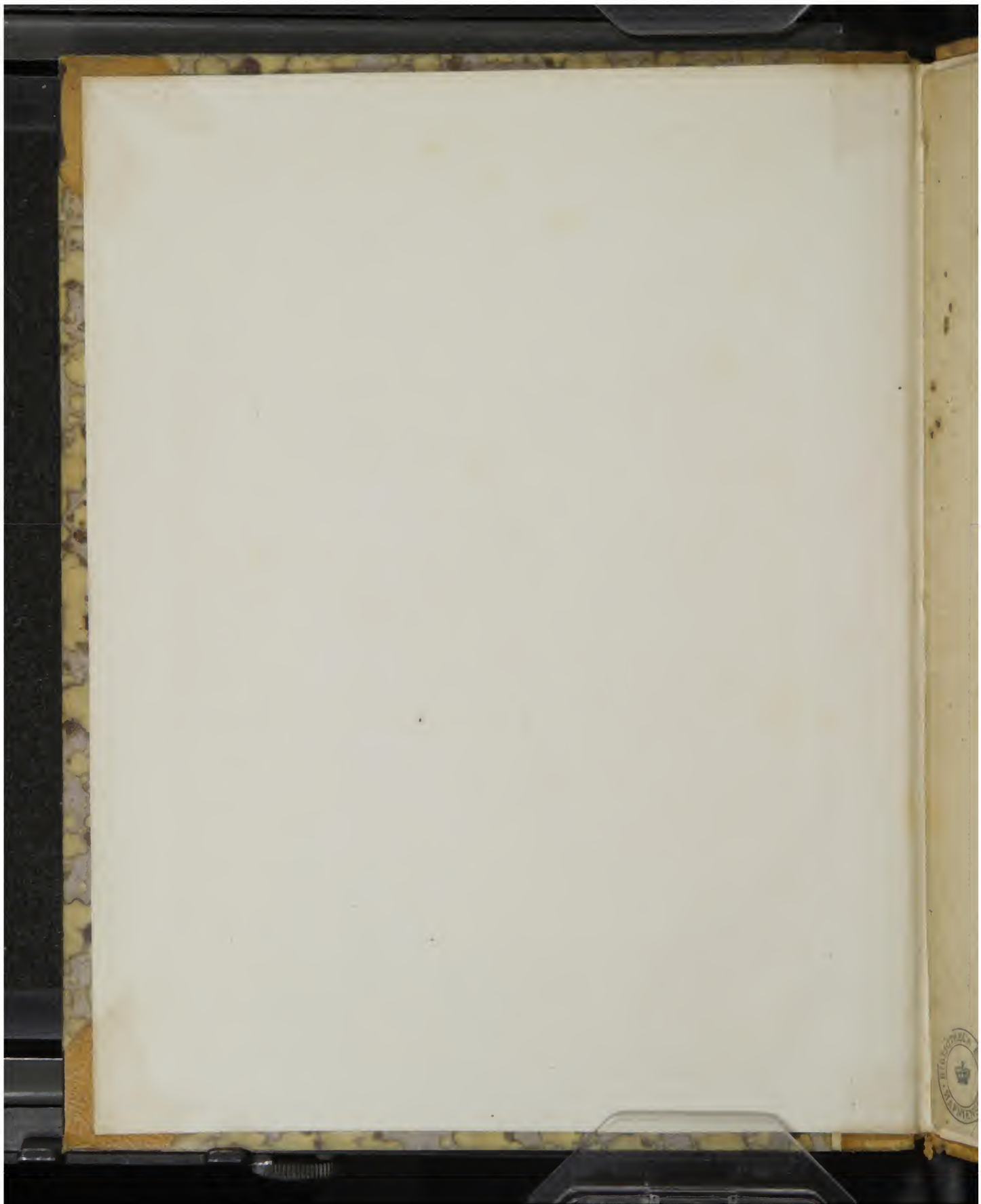
DA BOX

LN 797

M

ASSERTIONES
QUIBVS DEMONSTRATUR
QVOD NEC HOMO SIT PECCATVM,
NEC PECCATVM SVBSTANTIA,
propositæ in Disputationem

NICOLAO HEMMINGIO
XI. DECEMBRIS,
Anno 1577.

I.

EC homo peccatum, nec peccatum
substantia propriè dici potest, de quo-
cunq; vel homine vel peccati genere
loquaris.

2.

Nam qui hominem peccatum di-
xerit, & peccatum substantiam, is & Deum authorem
peccati fingit, & peccatum creaturam esse somniat.

3.

Siquidem nulla substantia vera existit, cuius con-
ditor Deus non sit.

4.

Si ergo hominem Deus in utero materno format,
& in hanc lucem introducit; non poterit peccati labem
effugere, si homo substantialiter peccatum est.

A

Quare

5.

Quare necesse erit aut duos Deos cum Manichæis statuere, aut vtrunq; delirium, (videlicet, homo est peccatum, & peccatum est substantia) ab Ecclesia explodere.

6.

Verum cum & recta ratio, & vox cœlestis, & fides Catholica vnum solum Deum agnoscit conditorem omnium rerum quæ per se subsistunt, vanitas Manichæorum potius ridenda est quàm refutanda.

7.

Quapropter constanter reijcimus & detestamur eorum opinionem qui audent dicere, vel hominem esse peccatum, vel peccatum substantiam, modò proprietatem verborum consideramus.

8.

Tametsi autem cum peccauit homo (vt ait Augustinus) peccauit natura, & facta est natura iam peccatrix: tamen non est effecta vitium siue peccatum.

9.

Proinde quicumq; statuit hæc duo principia vera esse, vt sunt verissima, videlicet, Deus cum sit optimus, nec vult nec facit peccatum: quod principium agnoscit Augustinus cum ait: Detestanda est opinio quæ credit Deum cuiusquàm male actionis aut voluntatis esse autorem, & Deus ipse sua manu format hominem in utero
Matris,

*Matris, Job 10. Non potest vlllo modo assentiri nouo isti
dogmatistæ fingenti vel hominem esse peccatum, vel peccatum substantiam.*

10.

Huic demonstrationi plurimæ rationes subserviunt, quarum aliquot, easq; præcipuas recitabo.

11.

Creatio hominis clarissimè ostendit hominem esse bonam Dei creaturam, & peccatum esse tristissimum accidens, quo Dei creatura destructa ac deformata est. Nam homo fuit ante peccatum quod in hominem per lapsus irrepsit, quod peccatum non sustulit naturam sed vitiauit.

12.

Propagatio hominis idem ostendit. Scriptum est enim quòd Adam genuit filium ad similitudinem suam, hoc est, talem genuit qualis ipse fuit. Habuit autem ille naturam à Deo & peccatum à seipso. Quare natura bona propagata est cum vitio quodei attraxit præuaricatio. Hinc sequitur quòd vt peccatum fuit accidens in primo homine, ita & in omnibus ipsius posteris accidens est.

13.

Promissio reparationis facta est non peccato, quod Deus odit & detestatur: sed homini quem amat vt suam creaturam nobilissimam. Quis hic non videt peccatum

A 2

catum

catum ab homine distingui? Ex quo sequitur nec hominem peccatum esse, nec peccatum substantiam.

14.

Incarnatio filij Dei manifestè docet, quòd nec natura hominis sit peccatum, nec peccatum substantia. Assumpsit enim filius Dei nostram naturam in unitatem personæ, non autem assumpsit peccatum. Aliud igitur natura nostra cum suis proprietatibus naturalibus est, aliud autem peccatum. Non igitur homo peccatum, nec peccatum substantia.

15.

Originalis iusticia in Adamo non fuit substantia, sed ornamentum substantiæ separabile. Igitur nec originale peccatum substantia erit. Nam, ut Adam secundum animam eandem & corpus idem fuit ornatus iusticia originali: ita in ysdem deformatus vitio originis. Quare utrunq; accidens erat, si modo concedis accidens esse, quod mutabiliter subiecto inest.

16.

Peccatum originale in Adamo fuit privatio iusticiæ originalis, & in nobis carentia iusticiæ eiusdem. Ergo ut in Adamo, ita & in nobis est accidens & non substantia. Puto enim neminem ita insanire, ut privationem aut carentiam dicat esse substantiam.

17.

Peccatum actuale, videlicet, cogitatum, concupitum,
dictum

dictum, factum, omiffum, contra legem Dei, substantia
nullo modo dici potest. Ergo neq; originale peccatum
est substantia. Nam sunt eiusdem generis, videlicet de-
fectionis à Deo.

18.

Peccatum Diabolorum non est substantia, sed ac-
cidens. Igitur etiam peccatum in homine non est sub-
stantia, sed accidens. Nam certum est & indubitatum
Diabolos retinere eandem substantiam quam acceperunt
in creatione, sicut & homines. Etsi enim in hominibus
multiplicatur substantia, quod non fit in Diabolis, ta-
men eadem specie manet.

19.

Vt lex Dei præcipit vt diligamus omnes homines,
ita mandat nos odijse peccatum & iniquitatem. Si ergo
homines substantialiter sunt peccata, diligendi non sunt.
Si sunt diligendi profectò natura hominis à peccato di-
stinguenda est.

20.

Vt omne peccatum veteris hominis nomine cense-
tur, ita omnis iusticia vera noui hominis appellatione ve-
nit. Cùm ergo illum iubet nos Paulus exuere & hunc
induere, manifestè discernit inter id quod exuitur & in-
duitur, & inter illum qui induit & exuit, qui nec pec-
catum nec iusticia dici potest, sed est vtriusq; subiectum.

A 3

Qui

21.

Qui existimant veteris hominis & noui hominis
appellationibus significari & subiectum, & id quod in
subiecto haeret, siue peccatum siue iusticiam, praeter, inò
contra scripturam loquuntur. Nec satis animaduero
tunt quenam sit harum appellationum ratio.

22.

Scriptura definit ἀμαρτία esse ἀνομία &
ἀδικία, quae coniuncta ostendunt quae sit vera pec-
catoratio: videlicet, quòd peccatum sit transgressio le-
gis diuinae, qua maiestas diuina offenditur, quam profe-
ctò transgressionem nemo nisi ineptissime substantiam
esse dixerit.

23.

Christus dominus cum iubet vt precaturi inter
alia dicamus: Remitte nobis peccata nostra: & cum
Dauid ait: Dele iniquitatem meam, profectò inter sub-
iectum & malum inherens in subiecto discernunt: illud
vitiosum hoc autem vitium significantes.

24.

Conformitas nostri cum Deo in omni aeternitate
erit accidens: ergo deformitas nostra in hac vita cum
originalis tum actualis est accidens. Etsi enim illa immu-
tabiliter inerit subiecto: tamen accidit ex gratia Dei, vt
haec ex culpa nostra est.

Hic

His rationibus accedit vox Ecclesie Dei quae pluri-
 ris facienda est, quam ut ab ea discedamus propter no-
 uum dogmatistam. Augustinus qui facile princeps
 Theologorum cum Graecorum tum Latinorum veterum
 & neotericorum haberi potest, sic ait: Iniquitas quippe
 ipsa non est substantia: non enim iniquitas est natura
 quam formavit Deus: sed est perversitas quam facit
 homo. Ambrosius. Quomodo inhabitat in carne peccas-
 tum cum non sit substantia sed praevaricatio boni? Sed
 quid referam plura Patrum testimonia cum nullus nobis
 obijci possit qui peccatum substantiam esse dixerat?

26.

Hactenus demonstravimus & rationibus firmis
 conclusimus, quod nec homo peccatum, nec peccatum sub-
 stantia proprie dici possit.

27.

Hac demonstrata veritate contenti sumus & eam
 opponamus omnibus argutijs aduersariorum, non enim
 fieri potest, ut in vna re sit nisi vna constans veritas,
 quae valida est contrariae opinionis refutatio.

Pro quorum igitur hominum peccatis Christus mortuus, pro eorum iustitiam
 esse effugerit, iuxta antecedentem Dei voluntatem. At pro omnibus &
 quemadmodum, inquit Paulus Rom. 5, pro obedientiam unius hominis peccatores
 constituti sunt multi (i. omnes v. 12) ita per obedientiam unius iusti
 constituti sunt multi, nempe omnes, quoad iustitiae acquisitionem, v. 18.
 Atque haec superiores rationes sunt Iulii Feuerborni, quibus iussore
 Lubini & prioribus D. Giffen.
 B. Causa officii Refirmitatis est ad Patrem et Spiritum Sanctum, singu-
 larem quodam inflatam in reformationem Universalem, non merito
 non est, sed demeritum et Iudex. Hulfen. in Breviar. Vile Corant.
 et Invelat. Leherbyen.

Questio dubia.

An etiam impii sint resurrecturi virtute meritorum mortis et resurrectionis Christi?

Qui negativam defendunt, his nituntur rationibus.

1. Resurrectio, quae fit vi meritorum & resurrectio Christi illa fit ad vitam & salutem, ac proinde effectus ejus est salutaris & salvificus, et non punitivus ac damnatorius: Rom. 4. v. 25. 1. Pet. 1. v. 7. Jam v. utilitas vita naturalis, quae nocissimo gangel impiis, non fit ad vitam et salutem, sed ad judicium ac damnationem, ac proinde effectus ejus non est salutaris, sed damnatorius. &
2. Christus merito suo est causa resurrectionis ad salutem. Et non est causa resurrectionis ad damnationem. Unde si causa pro se est salutaris, contrarii effectus.
3. Quicquid Christus nobis acquirit, illud firmatur peridem, scilicet, illud nobis applicamus. Jam v. impii desunt fide. Et etiam applicatio meriti Christi, et sic etiam fructus & resurrectio.

Qui affirmat, tenent, ita argumentantur.

1. Pro quibus Christus est mortuus, pro his etiam resurrexit. At non omnes sunt mortui. 2. Cor. 5, v. 15. Joh: 10, 15. 2. Pet. 2, 1. Et. Utinam Christus omnibus et singulis hoc acquirit, ut in ipso mortem aeternam effugerent et vitam quaeant: ita etiam pro omnibus illis mortem quae dicitur, et ex sermone divinae voluntatis in omnium utilitatem resurrexit, quod a. omnibus non sit usus salutaris, id fit ex accidenti, quia propter incredulitatem: adeoque quemadmodum non possum dicere Christum non esse mortuum pro omnibus, quia omnes non applicant sibi ejus meritum et salutem: ita neque dicere Christum non resurrexisse pro omnibus, quia omnes non possunt ex ejus resurrectione gloriam et vitam salutarem capere. Sed mors et resurrectio Christi secum addit in damnationem, ita ut judicium coram eadem gravius, quandoque fide sibi applicare tanta beneficia negligant, etc. Et sic colligitur.
2. arg. Reprobis damnantur, ideo, quod non crediderunt in Christum non tantum mortuum, sed etiam resurrectum. Et Christus pro impiis non tantum veri factus mortuus, sed et in illorum vitam resurrexit. Sed reprobis damnantur propterea, quod non crediderunt id veri factum utilitatem a Christo esse institutum, quod etiam veri factum non habebat. Et. damnantur, quod saltem credere noluerunt esse verum. id a. gratia justitiae divinae.
3. Christus mortuus est pro peccata nostra et pro justis: ut resurrexit Rom. 4. v. 25.

verte pag. ordine retrogr.

